
Hvor har du vært hele mitt legeliv?

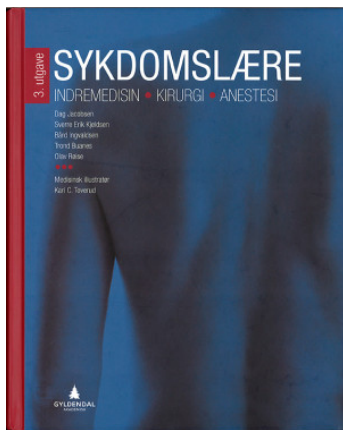

ANMELDELSER

EIRIK HUGAAS OFSTAD

Konstituert avdelingsoverlege, Nordlandssykehuset Bodø

Dag Jacobsen, Sverre E. Kjeldsen, Bård Ingvaldsen et al.

Sykdomslære

Indremedisin, kirurgi og anestesi 3. utg. 824 s, tab, ill. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2017. Pris NOK 998

ISBN 978-82-05-48399-6

Sykdomslære – indremedisin, kirurgi og anestesi bygger på bøkene *Indremedisin og kirurgi* og *Kirurgi og Anestesi*, utgitt første gang i henholdsvis 1981 og 1984. I 2001 ble disse bøkene samlet til én, andre utgave ble utgitt i 2009 og åtte år senere er den nå utgitt i tredje utgave.

Nytt for siste utgave er at den ikke lengre kun har sykepleiere og sykepleierstudenter som målgruppe, men, som forfatterne skriver i forordet, at «nivået er nå hevet så mye at den også er beregnet på medisinstudenter». Som et resultat er boken 100 sider lengre, den inneholder et nytt kapittel om akuttmedisin, utvidet bruk av sykehistorier, økt fokus på patofysiologi og nedtonet fokus på anatomi/fysiologi tilpasset «det vi til daglig har nytte av i klinisk medisin».

Boken har seks hovedforfattere og 41 faglige medarbeidere, hvorav 39 jobber i Oslo.

Teksten er tredelt. Første del, *Sykdomslære*, opptar de 500 første sidene og er delt inn i 14 organ-/fagspesifikke kapitler, som dekker hele indremedisinen, foruten geriatri (hvor T.B. Wyllers bok dekker alle behov). I tillegg finnes orienterende kapitler om akutte magesmerter og gastrointestinale blødninger, væske-, elektrolytt- og syre-base-forstyrrelser, nevrologi, revmatologi og sykdommer i bevegelsesapparatet og mamma.

Andre del, *Skader og ulykker*, er delt inn i traumatologi og forgiftninger. Tredje del, *Anestesi, overvåkning og intensivmedisin*, omhandler i tillegg til alt det anestesileger jobber med, et avsluttende kapittel relevant for nye spesialistspirer i akutt- og mottaksmedisin.

Før jeg sier hva jeg synes om boken, skal jeg avdekke at jeg studerte i Bergen 2000–06, altså i æraen hvor de fleste bøker i de største medisinske fagene var utenlandske (foruten Hunskaars *Allmennmedisin*), mens *Norsk Elektronisk Legehandbok* og *UpToDate* fortsatt var fremmedord for meg. Jeg leste anbefalt litteratur, for det meste på engelsk, og savnet absolutt en virkelig god, norskspråklig introduksjonsbok som beskrev norsk kontekst til gjerningen jeg skulle utøve (nevnte Hunskaar ble i så måte en trøst, men først på siste studieår).

Intensjonen med boken er at leseren «tidligst mulig skal lære seg det viktigste om alt innen de sentrale fagene ... uten å fordype seg i store lærebøker». Den holder det den lover. Dette er boken jeg drømte om på studiet. Førsteutgaven ble sluppet mens jeg gikk på andreåret, men det hørte jeg aldri noe om. Det sitter vel langt inne for medisinstudenter å lese bøker myntet på sykepleiere – og for underviserne deres å anbefale de. Hadde denne boken vært tilgjengelig for meg da, hadde jeg uten tvil satt stor pris på den. Jeg har tilegnet meg det meste som står i den gjennom 10 år på indremedisinsk avdeling og turnustjeneste før det, men her er fortsatt små hull å fylle og bedret forståelse å hente for en halverfaren sykehuslege innen egne fagfelt, og nyttig repetisjon og oppdatering å hente i fagene jeg har mindre befatning med (spesielt de kirurgiske fagene, inkludert anestesi).

Boken er velskrevet, lettlest og der det brukes ord jeg ser for meg at ferske studenter vil streve med, står det ordforklaringer bakerst. Den er, som flere norske utgivelser, detaljert, presist og effektivt illustrert av Kari Toverud. Det er innimellom vanskelig å få plass til relevante figurer og bilder på samme side og ikke rent sjelden må man hoppe mellom kapitler for å finne kryssreferanser, men jeg synes forfatterne har greid det på en imponerende måte. Det er vanskelig å fremheve noen kapitler foran andre, nivået er jevnt over veldig høyt. De 36 sykehistoriene er bokens høydepunkt: gode og representative eksempler for mønstergjenkjenningen som binder sammen symptomer, funn og diagnoser – den kanskje mest sentrale ferdigheten i legers utvikling fra novise til ekspert.

Om boken er skreddersøm for sykepleierstudenter eller om den sikter for høyt, er ikke jeg rett person til å mene noe om. Men om nylig uteksaminerte sykepleierstudenter kan og forstår det som står i denne boken, går vi en lys

fremtid i møte. Den anbefales til legestudenter så vel som til leger i spesialisering og spesialister som setter sin ære i å ha bred grunnkompetanse også utenfor sin spesialitet.

Publisert: 17. september 2018. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.18.0370
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 5. juli 2026.